

Verslag over de synergieën en
schaalvoordelen opgesteld in het
kader van artikel 26 bis van de
organieke wet van 8/7/1976 van de
OCMW's

Bijlage bij de begroting 2026 van het
OCMW van Sint-Jans-Molenbeek.

1. INLEIDING

Artikel 26 bis van de organieke wet van 8/7/1976 betreffende de OCMW's stelt in paragraaf 5 dat:

“Het overlegcomité erop toeziet dat er jaarlijks een verslag wordt opgesteld met betrekking tot de schaalvoordelen en het opheffen van overlappingsen of het dooreenlopen van activiteiten van het OCMW en van de gemeente. Dit verslag wordt gevoegd bij de begroting van het centrum en bij de begroting van de gemeente.”

De in 2019 door de SPW opgestelde methodologische gids voor synergieën stelt dat “een synergie tussen de gemeente en het OCMW een gemeenschappelijke en gedeelde wil is om een dienst, actie, project of taak samen uit te voeren, of om een van de lokale instellingen te belasten met het uitvoeren of het beheer van een dienst, actie of taak met het oog op het verkrijgen van schaalvoordelen, de organisatorische efficiëntie te verhogen en het nastreven van de efficiëntie van de openbare dienst met respect voor eenieders taken en autonomie.”

Meer expliciet, geven de auteurs commentaar op de volgende termen:

“Respect voor ieders taken”: *de synergieën tussen de gemeente en het OCMW mogen de uitvoering van de respectievelijke wettelijke taken van beide administraties geenszins in gevaar brengen.*

“Respect voor ieders autonomie”: *zoals in de Grondwet vastgelegd, beschikken de gemeentes over een eigen autonomie. Bovendien staat in artikel 2 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor sociale actie het beginsel vastgelegd dat het OCMW een eigen rechtspersoonlijkheid heeft. In die zin, kan de totstandbrenging van synergieën de respectievelijke autonomie van de lokale instellingen niet ondermijnen”*

Tijdens het overlegcomité waarop de begroting 2022 van het OCMW werd ingediend, besloten de gemeentelijke en OCMW-autoriteiten te werken aan de synergieën en schaalvoordelen die de twee administraties zouden kunnen realiseren. Intussen is er een stuurgroep opgericht, bestaande uit leden van het directiecomité van beide administraties, om op dit project toezicht te houden.

De Gemeente heeft zijn directrice Human Ressources gevraagd bijeenkomsten te organiseren om na te gaan hoe schaalvoordelen op volgende vijf gebieden kunnen worden behaald:

- IT ;
- Overheidsopdrachten ;
- Human resources ;
- IDPBW ;
- Communicatie.

2. VERGADERINGEN

De nieuwe meerderheid is sinds 17.02.2025 aangetreden wat betreft het OCMW.

Er werd overeengekomen om vergaderingen te organiseren tussen de verantwoordelijken van beide administraties over mogelijke synergieën.

Er zijn echter nu al lopende acties.

3. SYNERGIEËN

3.1 Human Resources

- Inschakelingsbetrekking: terbeschikkingstelling van werknemers door het OCMW bij de gemeentediensten;
- Systematische uitwisseling van informatie en knowhow;
Verzoeken om voorafgaand advies over alle aanwervingen die door het OCMW bij de gemeente worden ingediend;
- Gemeenschappelijke werkgroep over het thema diversiteit (in samenwerking met Actiris);
- Gemeenschappelijk syndicaal overlegcomité Gemeente/OCMW;
- Wederzijds overleg vooraleer naar het personeel te communiceren.
- Gezamenlijke werkzaamheden aan een ontwerpversie van de procedure voor personeelsselectie;
- Gezamenlijke werkzaamheden ter voorbereiding van de syndicale overlegcomités.

3.2 Overheidsopdrachten

- Gezamenlijke overheidsopdrachten voor medische controles en maaltijdcheques (en verlenging);
- Gezamenlijke overheidsopdracht voor maaltijdcheques (en verlenging);
- Gezamenlijke overheidsopdracht voor de levering van brandstof voor de voertuigen van beide administraties;
- Kaderovereenkomst voor postdiensten;
- Indien mogelijk via opdrachtcentrales (gas en elektriciteit voor administratieve gebouwen, computerhardware of -software, papier, enz;)
- Delen van ervaringen.

3.3 Begroting en boekhouding

- Technische vergaderingen over de begrotingen/rekeningen tussen de Gemeente/het OCMW/het Gewest;

- Vergadering taskforce Begroting;
- Vergadering over de werkzaamheden van het begrotingsontwerp 2025.

3.4. Veiligheid, welzijn en hygiëne

- Uitwisseling van informatie en knowhow;
- Samenwerkingen in het kader van het GNIP (het gemeentelijk nood-en interventieplan).

3.5. Communicatie

- Invoegen van artikels over het OCMW in de gemeentekrant;
- Link naar de OCMW-website op de website van de gemeente en omgekeerd;
- Systematisch verzenden van gemeentelijke adviezen naar het OCMW;
- Drukken van affiches via de drukkerij van de gemeente na akkoord van de burgemeester;
- Uitwisselen van posters en flyers om in de wachtkamers van beide administraties te verspreiden;
- Het delen van Facebookberichten van beide administraties;
- Het delen van de contactlijst van de journalisten;
- Gratis gebruik van gemeentezalen voor evenementen van het OCMW, afhankelijk van hun beschikbaarheid;
- Delen van knowhow voor de invoering van een intranet binnen de gemeentelijke administratie;
- Weergave via digitale schermen aan bushokjes;
- Doorgeven van onze dienstverleners en van bestekken in het kader van de organisatie van het personeelsfeest van de gemeente;
- Informatie in het kader van het Plan Barre Koude (Centrum Lemaire en Park Marie-José).

3.6. Infrastructuur

- Gratis terbeschikkingstelling van lokalen door de Gemeente of door het OCMW (Schols, Gosselies, Huis van culturen, Sippelberg, Karreveld, vaccinatiecentrum).
- Opening van het competentiecentrum in het gebouw in de Scholsstraat;
- Uitwerking van een dienstorder inzake energiebesparing volgens de gewestelijke omzendbrief.

3.7. Maatschappelijk

- Overeenkomst met het MAIS, onder andere voor EKLA en Campine (samenwerking met de dienst gemeentelijke eigendommen);
- Samenwerking Gemeente/OCMW voor het beheer van kraakpanden;
- Samenwerking binnen het kader van de opvolging van het publiek dat van tijdelijke bescherming geniet;
- Strijd tegen huisjesmelkers (overeenkomst);
- Deelname aan het project voor een gebruiksruijnte.

Protocol bij agressie:

- Noodprocedure met de politie in geval van (een dreigende of daadwerkelijke) fysieke aanval op een personeelslid.

Openbare diensten:

- Openbare schrijver van het OCMW: voor publiek uit de hele gemeente;
- Extreme hitte-en koudeplan voor ouderen;
- Integratie van de sociale kruidenier als dienst van het OCMW.

3.8. Varia

- Werken aan interne controle in samenwerking met de GSOB;
- Overeenkomst met crèches Olina en la Cité joyeuse;
- Project Cosmolis;
- Jobhuis (samenwerking met onder andere de Gemeente);
- Doorsturen van gebruikers naar gemeentelijke activiteiten (Tickets “art. 27”);
- Sociale Serviceflats Lemaire;
- Sociale en gezondheidscoördinatie
 - o Samenwerking met medische of paramedische zorgverleners;
 - o Regelmatige vergaderingen met lokale Molenbeekse verenigingen -
 - o Partnerschap met de gemeentelijke bibliotheken en het Huis van Culturen via de dienst Cultuur en Vrije Tijd;
 - o Lokale Welzijns- en Gezondheidscontracten (wijken van het Weststation en van Historisch Molenbeek).

3.9. Synergieën met andere OCMW's

Andere OCMW's

- Sociabili: delen van de software voor het beheer van sociale dossiers (OCMW van Charleroi en verschillende andere OCMW's van het Waalse Gewest en het OCMW van Schaarbeek)
- Via de Federatie van Brusselse OCMW's (Brulocalis) het gezondheidsbeleid harmoniseren en de synergieën met andere OCMW's versterken.

OCMW van Schaerbeek

- Delen van andere software met het OCMW van Schaerbeek;
- Opleidingen van het personeel die gedeeld worden met het OCMW van Schaerbeek;
- Door voor het gebruik van de sociale software Sociabili te kiezen via een horizontaal niet-geïstitutionaliseerd akkoord, beoogde de directie van het OCMW met zijn beslissing aanzienlijke jaarlijkse besparingen vergeleken met de kost van het door CIVADIS voorgesteld aanbod voor zijn EOS-toepassing.

3.10. Synergieën op gewestelijk niveau

- Actieve deelname aan het gewestelijk WePulse-project voor de digitalisering van plaatselijke besturen;
- Actieve deelname van het OCMW aan de door de Conferentie van Burgemeesters geïnitieerde werkgroepen betreffende de openbare rusthuizen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- Deelname aan de HR-vergaderingen van de 19 OCMW's en Gemeentes van het BHG (6/jaar).

4. MAATREGELEN VOORGESTELD IN 2026 EN VOOR DE VOLGENDE JAREN

De volgende initiatieven kunnen worden opgestart of versterkt.

4.1 Human Resources

- Voorbereiding van onderhandelingscomités, adviesaanvragen over aanwervingen/vervangingen;
- Voortzetting van de analyse van een mogelijke bundeling van middelen in de HR-diensten;
- Operationele efficiëntie door de onderlinge afstemming/pooling van processen en procedures waardoor de werklast door vereenvoudiging kan worden verminderd;
- Gemeenschappelijke opleidingen voor het personeel van het OCMW/de Gemeente;
- Versterkt gebruik van het e-learning platform zodat opleidingsagenten zich op hun hoofdtaken kunnen concentreren;
- Einde van de gemeentelijke managementopleiding (afschaffen van bonussen en verhoging van de werkuren van het personeel);
- Onderzoek naar de mogelijke bundeling (met herfacturatie) van de, in het kader van de interne procedure voor het melden van vermoedelijke integriteitsschendingen, aan te stellen "vertrouwenspersoon integriteit" (klokkenluiders).

4.2 Begroting en boekhouding

- Maandelijks overzicht van de budgettaire en boekhoudkundige situatie van het OCMW, overgemaakt aan de Gemeente.
- Samenvoeging van de diensten van de financieel directeur van het OCMW en de financieel directeur van de Gemeente, met inachtneming van de scheiding van verantwoordelijkheden tussen de financieel directeur en de algemeen secretaris.

4.3 Overheidsopdrachten

- Groepsaankopen (verzekeringen, onderhoud van ramen, bureaumateriaal enz.): het sluiten van gezamenlijke opdrachten heeft enkel zin wanneer de bundeling van eisen schaalvoordelen oplevert. Dit houdt eveneens (i) coördinatiewerkzaamheden in teneinde de markt op hetzelfde moment te kunnen betreden of er verschillende toetredingen te voorzien in functie van de desbetreffende wettelijke beperkingen en (ii) het vermogen de door deze opdracht te dekken noden voor alle diensten van beide administraties te verzamelen. Hiervoor is het nodig dat er binnen elke administratie een contactpersoon wordt aangeduid die alle nuttige info verzamelt. Hier vloeit ook uit dat de procedures van de in te voeren overheidsopdracht zwaarder zijn.;
- Aansluiting bij bestaande centrales;
- De oprichting van een gemeenschappelijke cel "overheidsopdrachten" OCMW/Gemeente analyseren;
- Herziening van de lijst betreffende de door de sociale kruidenier uitgedeelde voedingswaren.

4.4 Veiligheid, welzijn en hygiëne

- De plannen voor preventie en bescherming op het werk van het OCMW/de Gemeente op elkaar afstemmen d.m.v. de IDBPW-vergaderingen van beide administraties.

4.5 Communicatie

- Systematisch invoegen van artikels over het OCMW in de gemeentekrant;
- Versterking van de samenhang tussen de websites van de Gemeente en van het OCMW.
- Uitwisseling van knowhow op het gebied van intranet.

4.6 Informatica

- Digitaliseringsproject van de plaatselijke besturen "We pulse": coördinatie van lokale projecten en gezamenlijke besluitvorming;
- Vergroten van de competenties door het delen van kennis en knowhow tussen de twee administraties;
- Synergie met andere OCMW's op sociaal vlak;
- Haalbaarheidsstudie naar een gemeenschappelijke DPO.

4.7 Infrastructuur en materiaal

- Uitlenen van materiaal van de Gemeente aan het OCMW en omgekeerd;
- Analyse van de mogelijkheid om het wagenpark voor sommige activiteiten te delen.

4.8 Maatschappelijk

- Haalbaarheidsstudie naar de samenwerking met de gewestelijke Ombuds;
- Samenwerking met de Gemeente in het kader van de opleiding van de personen die bij haar worden tewerkgesteld;
- Versterken van de banden tussen het Departement Maatschappelijk Welzijn van het OCMW en de Dienst bevolking/vreemdelingen van de gemeente;
- Versterken van synergieën op het vlak van de strijd tegen dakloosheid: gezamenlijk opzoeken van daklozen, maatschappelijk werkers als referentiepersonen voor de kraakpanden, DMH, ...;
- Versterken van het partnerschap en van de synergieën tussen het OCMW, de Vredesrechter en de gemeente inzake uithuiszettingsprevenie.